

Corona sænker forventet levetid markant i de fleste lande - men ikke i Danmark

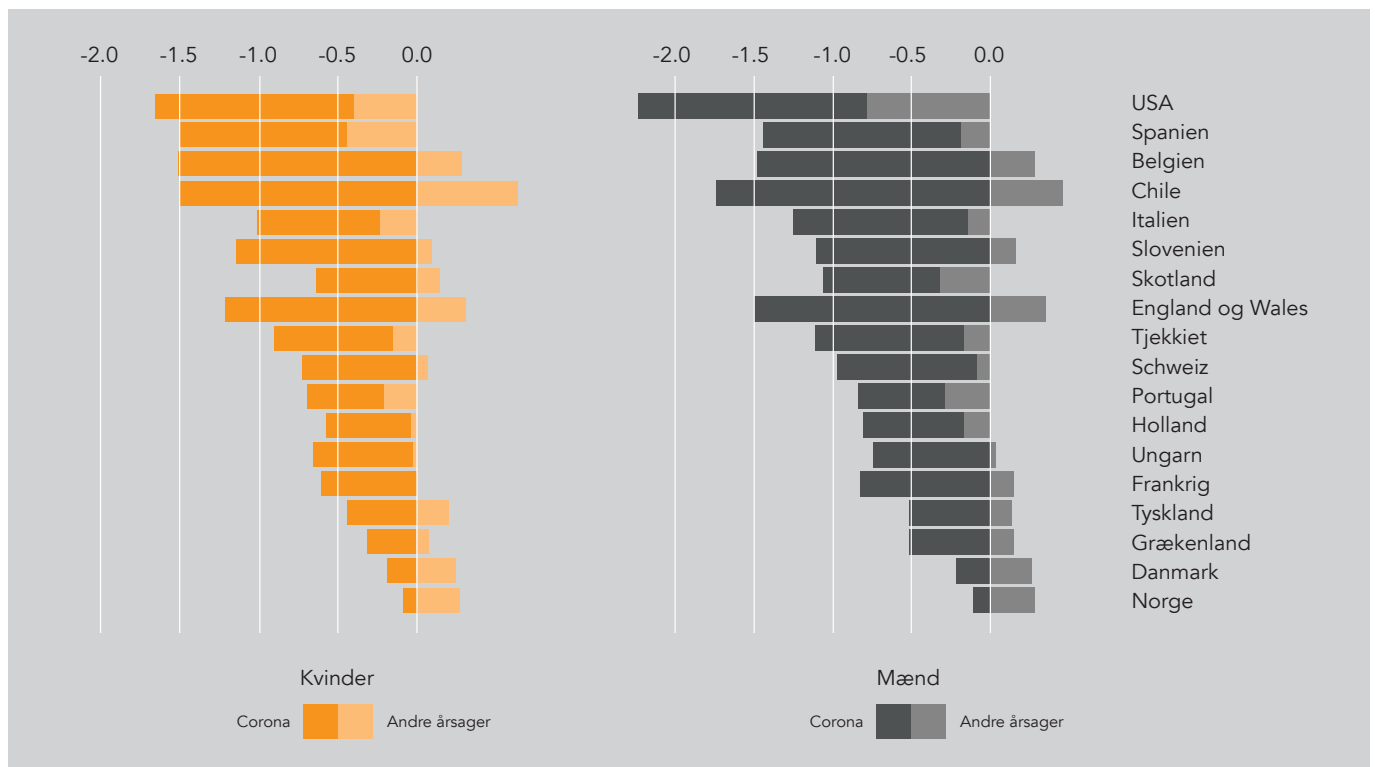
Danmark er et af få lande, hvor den forventede levetid ikke faldt markant i 2020 som følge af corona. Det viser en ny undersøgelse, der er udført i samarbejde mellem forskere fra Syddansk Universitet og Oxford Universitet støttet af ROCKWOOL Fonden.

Coronapandemien har kostet mange menneskeliv over hele kloden, men med skiftende intensitet på tværs af landegrænser. Danmark er et af få lande, hvor den gennemsnitlige dødelighed ikke er påvirket, og hvor den forventede levetid ikke er faldet. Tværtimod.

Data fra hovedparten af 29 lande, som er blevet analyseret af forskere (landene spænder over det meste af Europa samt USA og Chile), melder om fald i den forventede levetid i 2020 og ligger samtidig på et niveau, der udviser flere års fremgang i levetiden. Den største tilbagegang i forventet levetid ser man blandt mænd i USA, hvor der er et fald på 2,2 år i forhold til niveauet i 2019, efterfulgt af mænd fra Litauen, hvor faldet i den forventede levetid er 1,7 år.

Når det gælder vesteuropæiske lande som bl.a. Spanien, Storbritannien, Italien og Belgien, skal man helt tilbage

Figur 1. Ændringer (antal år) i forventet levetid ved fødslen fra 2019 til 2020, som kan henføres til henholdsvis coronadødsfald og øvrige årsager til dødsfald - udvalgte lande

Note: Landene er listet fra de største til de mindste. Summen af begge delmængder giver den totale ændring fra 2019 til 2020 i et givent land.

Kilde: *Aburto et al. (2021)*

til 2. Verdenskrig for at finde et tilsvarende stort fald i den forventede levetid inden for et enkelt år. 22 af de lande, der indgår i undersøgelsen, oplevede et fald i den forventede levetid på mere end et halvt år i 2020. I otte lande faldt den forventede levetid for kvinder mere end et år, mens det samme var tilfældet for mænd i 11 lande. Til sammenligning har det i årene før gennemsnitligt taget de samme lande 5,6 år at opnå et års stigning i den forventede levetid – denne fremgang er nu helt udvisket på grund af corona.

Mænd har oplevet større fald i den forventede levetid end kvinder. I USA er det hovedsageligt i gruppen af undersøgte under 60 år, hvor den stigende dødelighed påvirker faldet i den forventede levetid, mens det i det meste af Europa er den stigende dødelighed blandt mennesker over 60 år, der påvirker tallene mere signifikant.

Danmark og Norge er de eneste to lande af de i alt 29 undersøgte, der har haft en stigning i den forventede levetid for både kvinder og mænd i 2020 på trods af coronapandemien. Det betyder ikke, at der ikke er gået liv tabt som følge af pandemien i Danmark og Norge, men tabene har været relativt få, og desuden er stigningen i dødelighed på grund af corona blevet overhalet af et fald i dødelighed forårsaget af andre grunde. Tidlig

indgriben kombineret med et stærkt sundhedssystem kan være medvirkende forklaringer på, at Danmark og Norge har klaret sig uden om et fald i den forventede levetid.

Undersøgelsen er publiceret i *International Journal of Epidemiology* og er resultatet af et samarbejde mellem forskere fra The Interdisciplinary Centre on Population Dynamics på Syddansk Universitet og The Leverhulme Centre for Demographic Science (LCDS) på Oxford Universitet i England.

Forventet levetid

Begrebet 'forventet levetid', også kaldet 'periodisk forventet levetid', er et øjebliksbillede af de aktuelle betingelser for dødelighed. Det henviser til den gennemsnitlige alder, en nyfødt ville opnå, hvis de aktuelle dødsrater fortsætter gennem hele den nyfødtes liv. Begrebet forudser ikke en egentlig levetid, men tillader en sammenligning af dødelighedens størrelse som følge af pandemien mellem forskellige lande og befolkninger.

Kontakt:

Jose Manuel Aburto, hovedforfatter, CPop, University of Southern Denmark, jmaburto@sdu.dk

Jana Vobecká, Chief academic officer, CPop, University of Southern Denmark, jana@sdu.dk, +4593507311

Henvisninger: José Manuel Aburto, Jonas Schöley, Ilya Kashnitsky, Luyin Zhang, Charles Rahal, Trifon I Missov, Melinda C Mills, Jennifer B Dowd, Ridhi Kashyap. 2021. 'Quantifying impacts of the COVID-19 pandemic through life-expectancy losses: a population-level study of 29 countries.'

International Journal of Epidemiology.

<https://academic.oup.com/ije/advance-article/doi/10.1093/ije/dyab207/6375510>

Nyt fra ROCKWOOL Fondens Forskningsenhed. (ISSN 1396-1217) udgives for at informere offentligheden om resultaterne af den løbende forskning i enheden.

Nyhedsbrevet er ikke ophavsretligt beskyttet og må frit citeres eller kopieres med fornøden kildeangivelse.

Du kan se andre udgivelser fra forskningsenheden på: www.rockwoolfonden.dk/forside/forskning